

перспективних спортсменів. Медалі чемпіонів отримали: Мерешко Єлизавета –чотириразова чемпіонка та дворазова срібна призерка Чемпіонату Європи з плавання УОРА (Нідерланди). Чемпіонами світу з академічного веслування серед спортсменів з УОРА в парі мікс стали Козлов Володимир та Морозова Катерина (Нідерланди). Таран Ганна, Жабровець Інна, Полтавець Пилип стали чемпіонами в парі на Першому Молодіжному кубку Європи з настільного тенісу серед спортсменів з вадами слуху (Німеччина). Грицаєнко Дмитро на чемпіонаті Європи з пауерліфтингу став другим та здобув дві бронзові нагороди на чемпіонаті світу (Туреччина).

На кубку світу з академічного веслування серед спортсменів з УОРА Морозова Катерина стала срібною призеркою, а Козлов Володимир посів IV місце (Франція).

Чемпіонат Європи з легкої атлетики УОРА приніс бронзову нагороду Світлані Микитині (Великобританія), а Чемпіонат світу з настільного тенісу УОРА – Вальдес Катерині (Китай). Міхнева Лариса завершила свій виступ VI на Чемпіонаті Європи зі стрільби з лука УОРА (Швейцарія).

Рівень спортивної майстерності у 2015 році був надзвичайно високим. Чемпіонами Європи з вільної та греко-римської боротьби серед спортсменів з вадами слуху стали Шейко Олег, Фомін Денис, Єлхін Владислав (Грузія). Чемпіонами Європи з настільного тенісу стали Велієв Антон та Ковальова Мілана – перше командне місце (Австрія). На чемпіонаті Європи з легкої атлетики Урсуленко Наталія стала дворазовою чемпіонкою, а Туркова Олена – дворазовою бронзовою призеркою (Польща). Знову порадувала Єлизавета Мерешко ставши триразовою чемпіонкою та дворазовою срібною призеркою Чемпіонату світу з плавання серед спортсменів з УОРА (Великобританія).

Срібним та бронзовим призером Чемпіонату світу з пауерліфтингу став Грицаєнко Дмитро (Південна Корея). Григорчук Сергій двічі ставав срібним призером на Чемпіонаті Європи (Франція) та Чемпіонаті світу з шахів (Німеччина). Козлов Володимир посів 4 місце на Чемпіонаті світу з академічного веслування (Франція).

У 2016 році успішно виступила Українська збірна на XV Літніх Паралімпійських іграх у Ріо-де-Жанейро. Чотири золоті та бронзову нагороди з плавання до української скарбнички принесла Єлизавета Мерешко, до того ж встановивши світовий рекорд. На цих же іграх Іван Доценко посів перше командне місце з футболу. Продовжив чемпіонський поступ Дмитро Грицаєнко ставши чемпіоном світу з пауерліфтингу (Туреччина). На чемпіонаті світу з легкої атлетики Наталія Урсуленко стала срібною та бронзовою призеркою, Туркова Олена – срібною призеркою, Кисильова Юлія посіла четверту сходинку (Болгарія). Також нагороди срібного ґатунку на змагання різного рівня отримали: Шейко Олег та Фомін Денис – чемпіонат світу з вільної та греко-римської боротьби. (Іран); Григорчук Сергій – чемпіонат Європи з шахів (Польща) та чемпіонат світу (Румунія).

Завершився 2017 рік. Чемпіонат світу з легкої атлетики приніс Світлані Півень чемпіонське звання та бронзову нагороду (Тайланд). Чемпіонат Європи з настільного тенісу Богдану Омельчуку – перше командне (Словенія). Чемпіонат світу з легкої атлетики Яні Лебедєвій – срібло (Великобританія). Чемпіонат Європи з легкої атлетики Світлані Півень – бронзу (Чехія). XXIII Дефлімпійські ігри Юлії Кисильовій – бронзову нагороду (Туреччина). Лариса Міхнева на Кубку Європи зі стрільби з лука серед спортсменів з порушеннями опорно-рухового апарату стала четвертою.

Висновки. Варто висловити подяку за самовіддану працю тренерам, спортивним лікарям, організаторам спортивного руху, місцевим ДЮСШ, які усі разом становлять згуртований колектив однодумців області, фахівців-професіоналів, людей, які фанатично люблять сферу фізичної культури та спорту й чим вигідно вирізняються в національному масштабі. На рік 2018 свої надії і сподівання. Хочеться вірити, що він буде вдалим для херсонських спортсменів. І найголовніше: те, що робить херсонська збірна на змаганнях різного рівня, приносить Україні визнання спортивної держави.

Література

1. Історичні, організаційні та соціальні аспекти розвитку спорту інвалідів: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту / [С.Ф. Матвеев, Ю. А. Бріскін, І. О. Когут та ін.]. – Київ : Асконіт, 2011. – 250 с.
2. Римар О.В. Спорт неповносправних: історія та сучасність. / О.В.Римар – Львів, 2001. – 56 с.
3. Istoriya rozvitku sportu osob z invalidnistyu na Hersnoschini. [Tekst] / Stepanyuk S. Malashe ko L. Kozibroda L. Lomaka J. // Naukovii chasopis Nacionalnogo pedagogichnogo universitetu imeni M. P. Dragomanova. Seriya 15. Naukovo-pedagogichni problemi fizichnoi kulturi, fizichna kultura i sport,. – 2018. – Vip. 2. – S. 91-94.
4. Sushkevich V.M. Se buv triumf lyudskih spromojnostei // Olimpijska arena. 2001. specvipusk. – S. 38-39.
5. Zvit Hersonskogo oblasnogo centru "Invasport" pro rezultati zmagani z 1995 po 2017 roki. –10 s.

Сушко Р.О.

Національний університет фізичного виховання та спорту України

ЕКСПЕРТНА ОЦІНКА ПРОБЛЕМНИХ ПИТАНЬ ПІДГОТОВКИ І ШЛЯХІВ РОЗВИТКУ СПОРТИВНИХ ІГОР В УМОВАХ ДІЇ ГЛОБАЛЬНИХ ЧИННИКІВ

В дослідженні здійснено вивчення та аналіз проблем підготовчого процесу національних збірних команд зі спортивних ігор на сучасному етапі розвитку з урахуванням впливу чинників глобалізації спорту вищих досягнень. Методом експертної оцінки визначено погляди науковців стосовно подальшого розвитку спортивних ігор в Україні за допомогою анкетування впливових респондентів, які є визнаними вітчизняними фахівцями галузі фізичного виховання та спорту. Автором зазначено, що аналіз отриманих результатів дослідження дозволив узагальнити дієві підходи до вирішення важливих проблем розвитку спортивних ігор в Україні, математичними розрахунками доведено, що експертиза відбулася і думки експертів узгоджені.

Ключові слова: спортивні ігри, експертна оцінка, розвиток, підготовка, глобалізація.

Сушко Р. А. Экспертная оценка проблемных вопросов подготовки и путей развития спортивных игр в условиях действия глобальных факторов. В исследовании проведено изучение и анализ проблем подготовительного процесса национальных сборных команд по спортивным играм на современном этапе развития с учетом влияния факторов глобализации спорта высших достижений. Методом экспертной оценки определены взгляды научных сотрудников относительно дальнейшего развития спортивных игр в Украине с помощью анкетирования влиятельных респондентов, которые являются признанными отечественными специалистами области физического воспитания и спорта. Автор подчеркивает, что анализ полученных результатов исследования позволил обобщить действенные подходы к решению важных проблем развития спортивных игр в Украине, математическими расчетами доказано, что экспертиза состоялась и мнения экспертов согласованы.

Ключевые слова: спортивные игры, экспертная оценка, развитие, подготовка, глобализация.

Ruslana Sushko. Expert assessment of problem issues of preparation and ways of development of sports games under conditions of global factors. The study studied and analyzed the problems of the preparatory process of national teams for sports games at the present stage of development, taking into account the influence of the factors of globalization of sport of higher achievements. The expert estimation method defines the views of scientists regarding the further development of sports games in Ukraine through questioning of influential respondents who are recognized domestic experts in the field of physical education and sports.

As a result of the study, the following aggregate data was obtained: the researchers chose the way for discussion of the candidates' candidacies and further open voting of the members of the sports federation's coaching council for the purpose of constructive dialogue and optimal selection in the ranks of the national teams; did not specify the formation of the composition at the expense of legionnaires, foreigners or players of the Ukrainian championships, considering that it is the optimal combination in determining the best preparedness of a player in a particular season is a priority; preferred the differentiation of the players' composition into groups (basic composition, regular substitution, expanded composition, prospective reserve), with a flexible approach to replacing at the first meeting of the main players a promising reserve of the corresponding role in order to preserve a full-fledged training process, further progress of the younger generation, painless and the gradual rejuvenation of national teams.

The author notes that the analysis of the results of the study allowed to generalize effective approaches to solving important problems of the development of sports games in Ukraine, mathematical calculations have proved that the expert examination has taken place and the opinions of experts are agreed.

Key words: sports games, expert assessment, development, preparation, globalization.

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Питання розвитку спортивних ігор турбують науковців відповідного профілю через низку серйозних проблем вже тривалий час [1–4, 6, 8]. До них належать як глобальні (відсутність достатнього фінансування професійного спорту та матеріально-технічної бази для прогресу в сучасних умовах; занепад дитячо-юнацького спорту і втрата цілої плеяди майбутніх зірок, знесилення видатного тренерського потенціалу і, як наслідок, втрата цікавості до перепитів на спортивних майданчиках з боку відданого вболівальника), так і супроводжувальні (нехтування потужним науковим доробком, ігнорування існуючими можливостями через упередження та різницю поглядів, нехтування загальновідомими основами здорового способу життя людей з боку керівництва держави) [4, 7, 9].

Дослідження виконано відповідно плану науково-дослідної роботи Національного університету фізичного виховання та спорту України на 2016–2020 рр. за темою 2.20. «Удосконалення змагальної діяльності кваліфікованих спортсменів у спортивних іграх» (№ державної реєстрації 0116U001628).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Фахівців зі спортивних ігор не може залишити байдужими відсутність високих результатів, які в недалекому минулому були традиційно притаманні українським спортсменам на міжнародній арені в баскетболі, водному поло, волейболі, гандболі, футболі та хокеї [1–4, 10].

Процеси глобалізації, що істотно впливають на сучасний спорт та формують як переваги, так і негативні сторони, призводять до втрати відданого українського вболівальника [1, 6, 8, 9]. Інформаційний доступ до спортивної статистики і відеопереглядів у Інтернет, хаотична міграція і невинуватна селекція гравців у клубах, відсутність повноцінних протистоянь спортсменів, загальні низькі результати на міжнародній арені національних збірних і тотальні економічні проблеми українців спустошили трибуни спортивних арен [2, 3, 5, 9]. Але так не має бути, адже спортивні ігри в світі посідають провідні позиції, а їх популярність в Україні традиційно високою була завжди [1, 5, 9].

Мета дослідження – дослідити та проаналізувати проблеми підготовки національних збірних команд зі спортивних ігор з метою узагальнення нових підходів сучасного розвитку під впливом глобалізації спорту за допомогою експертної оцінки.

Методи і організація дослідження. Для вирішення поставлених завдань застосовано такі методи дослідження: аналіз та узагальнення даних науково-методичних літературних джерел і мережі Інтернет; метод експертної оцінки.

Метод експертної оцінки дозволив за допомогою спеціально обраної шкали зробити необхідні виміри за суб'єктивними оцінками респондентів-експертів. Експертиза проводилася за допомогою методу переваги (ранжування), у якості оцінки була обрана порядкова шкала, за якою експерти оцінювали об'єкти по рангах від 1 до 4. Таким чином, респонденти присвоювали найменший ранг, що дорівнює 1, найменш значущому об'єкту експертизи, а найвищий ранг – 4 найбільш значущому, при чому не можна присвоювати відповідям однакові за значенням ранги чи залишати відповідь взагалі без рангу.

Алгоритм роботи з експертного оцінювання включав: заповнення кожним з експертів таблиці експертизи з використанням методу переваги; визначення ступеня погодженості думок опитуваних експертів за допомогою коефіцієнта

конкордації Кендалла; формулювання висновку про якість експертизи залежно від ступеня погодженості думок експертів.

Експертизу проводили 10 респондентів (ступінь узгодженості відповідей експертів визначалася за допомогою коефіцієнта конкордації Кендалла (W)). Коефіцієнт конкордації Кендалла розраховувався за формулою:

$$W = \frac{12S}{m^2(n^3 - n)},$$

де S — сума квадратів відхилення оцінки від середнього значення:

$$S = \sum_{i=1}^n ((\sum_{j=1}^m x_{ij}) - \bar{x})^2,$$

де m — кількість експертів; n — кількість об'єктів експертизи, x_{ij} — i -а оцінка j -го експерта; $\bar{x}$ — середня оцінка, виставлена m експертами за всіма n об'єктами експертизи, яка визначається за формулою:

$$\bar{x} = m \cdot (n + 1) / 2,$$

де m — кількість експертів; n — кількість об'єктів експертизи.

Для перевірки значущості коефіцієнта конкордації використовувався χ^2 -критерій Пірсона.

Виклад основного матеріалу досліджень. Для офіційного визначення позиції науковців зі спортивних ігор та отримання фахової оцінки щодо існуючого положення та можливих тенденцій подальшого розвитку застосовано метод експертної оцінки, який дозволив проаналізувати й узагальнити кваліфіковані думки спеціалістів щодо проблемних питань розвитку спортивних ігор і можливості їх усунення. Склад опитаних фахівців у кількості 10 визнаних вітчизняних науковців сформовано за принципом підтвердженої кваліфікації за вченим ступенем (доктор наук) і вченим званням (професор, доцент). Отримано відповіді на 15 запитань, які, можуть бути інтерпретовані керівництвом федерацій відповідно до конкретного виду спортивних ігор з урахуванням особливостей розвитку і стану справ на сьогоднішній день. Опитані спеціалісти досить однотайно сформулювали позицію, що свідчить про взаєморозуміння серед науковців і підкреслює неоднозначність творчих підходів серед практиків.

Ставлення до першого питання стосовно перспективного шляху покращення спортивних результатів на міжнародній арені було фактично однаковим. Думка щодо розвитку всіх видів спорту, шляхом пріоритетного розвитку масового дитячо-юнацького спорту, що приведе до природного зростання результатів після проходження всіх етапів повноцінного відбору талановитих спортсменів не є ідеалізацією ситуації, а свідчить про виважений підхід опитаного контингенту до важливості збереження всіх видів спорту, попри складну економічну ситуацію в країні на сьогоднішній день. Оскільки коефіцієнт конкордації $W=0,564$ значущий на рівні $p<0,001$, можемо зробити висновок, що експертиза відбулася і думки експертів узгоджені. Така позиція науковців викликає повагу, враховуючи відомий їм різний досвід, що існує в світі. Наприклад, Велика Британія обрала для себе шлях пріоритетності одноосібних видів спорту, свідомо зосередивши увагу на веслуванні, легкій атлетиці та велосипедному спорті. Якщо успішне третє місце в неофіційному загальнокомандному заліку серед держав на олімпійських іграх 2012 року в Лондоні журналісти віднесли до випадковості, пояснюючи доброзичливим ставленням суддів до господарів Олімпіади та спортивним везінням, то друге місце у Ріо-де-Жанейро 2016 року показало цілеспрямований системний підхід спортивного керівництва держави і надійно створене довгострокове підґрунтя отриманих перемог, крім того продемонструвавши успіхи і в спортивних іграх (золото – хокей на траві (жінки), срібло – регбі-7 (чоловіки)). Принципово відмінний шлях обрала для себе Сербія, яка не вирізняється серед держав значними можливостями фінансування спорту, але в минулому Югославія, до складу якої входила Сербія, мала традиційні успіхи в спортивних іграх, які не дозволили відмовитись від амбіцій в цій групі видів спорту на міжнародній арені. Сербія, зосередилась на розвитку дитячо-юнацького спорту і подарувала світу видатних спортсменів, які в якості легіонерів європейських та американських ліг завоювали визнання вболівальників і отримали безцінний професійний досвід, зберігши патріотичні почуття вдячності рідній країні і залюбки виборюючи для неї славу і визнання в світі (в Ріо-де-Жанейро 4 медалі в спортивних іграх: золото у водному поло (чоловіки); срібло – волейбол (жінки) і баскетбол (чоловіки); бронза – баскетбол (жінки)).

Друге питання за рішенням експертів визначило основний критерій при формуванні пріоритетності розвитку видів спорту і це – традиційна успішність за результатами виступів у змаганнях найвищого рівня (олімпійські ігри, чемпіонати світу і Європи) за період Незалежності України. На жаль успіхи українських спортсменів у спортивних іграх на Олімпіадах після відокремлення від Радянського Союзу більше, ніж скромні: 2004 р. (Афіни, Греція) – 3 місце посіли гандболістки; 1996 р. (Атланта, США) – 4 місце баскетболістки, 11 місце волейболістки і 12 місце посіла чоловіча збірна з водного поло. На чемпіонатах світу і Європи результати участі значно кращі, що і має стати вагомим аргументом пріоритетності розвитку спортивних ігор, щоб встигнути зупинити занепад тих видів спорту, людський і економічний ресурс яких на сьогоднішній день ще не абсолютно виснажений. Оскільки коефіцієнт конкордації $W=0,588$ значущий на рівні $p<0,001$, можемо зробити висновок, що експертиза відбулася і думки експертів узгоджені.

Загальновідомо, що фінансування спорту вже не одне десятиліття в Україні проводиться не належним чином і третє питання, на жаль лежить здебільшого у площині вирішення, що суттєво не залежить від поглядів науковців, та їх думка в відсотковому відношенні визначена: надати фінансовий пріоритет бюджетного фінансування розвитку дитячо-юнацького спорту. Оскільки коефіцієнт конкордації $W=0,460$ значущий на рівні $p<0,01$, можемо зробити висновок, що експертиза відбулася і думки експертів узгоджені.

Розвиток спортивних ігор, як і взагалі розвиток будь-чого вимагає суттєвого економічного підґрунтя. Попри однотайність людства щодо найкращого ставлення саме до дітей, а в контексті питань, що розглядаються, йдеться про дитячо-юнацький спорт, саме фінансування цього напрямку в українському спорті зазнає несправедливих обмежень. На

думку більшості науковців у четвертому запитанні саме держава має відшукати можливості повноцінного фінансування дитячо-юнацького спорту, визнати заняття спортом молодого покоління як необхідність для соціально-здорового розвитку громадян, а не покладатись виключно на можливості заможних батьків і нестабільну доброзичливість спонсорів. Оскільки коефіцієнт конкордації $W=0,668$ значущий на рівні $p<0,001$, можемо зробити висновок, що експертиза відбулася і думки експертів узгоджені.

Наступним пунктом було запропоновано обрати фактори глобалізації, що мають найбільш значущий вплив на розвиток спортивних ігор з метою визначення провідної позиції і, в подальшому, відповідного спрямування зусиль для обрання шляхів подолання існуючої кризи в спортивних іграх. Міграція спортсменів і їх концентрація в кращих світових центрах підготовки, національних і міжнародних лігах без сумніву один з основних факторів глобальних змін у світовому спорті, соціалізація відомих спортсменів і політизація офіційних змагань безапеляційно загострюють протистояння на спортивних майданчиках, та сучасні тенденції розвитку спорту вищих досягнень протягом декількох останніх десятиліть на провідну позицію висувають подальшу комерціалізацію офіційних змагань національного та міжнародного рівнів і професіоналізацію спортсменів. Оскільки коефіцієнт конкордації $W=0,700$ значущий на рівні $p<0,001$, можемо зробити висновок, що експертиза відбулася і думки експертів узгоджені.

Визнавши, що досить молода країна має обрати власний шлях розвитку спорту, фахові спеціалісти, вивчаючи закордонний досвід, значущим обрали приклад країн, що є близькими Україні за соціально-політичними показниками, хоча кожна відповідь, з представлених, має право на існування при доцільній трансформації щодо розвитку українського спорту. Оскільки коефіцієнт конкордації $W=0,532$ значущий на рівні $p<0,001$, можемо зробити висновок, що експертиза відбулася і думки експертів узгоджені.

За прогнозом більшості опитаних науковців міграційні процеси досягли сталого розвитку і залишатимуться у кількісному еквіваленті подібними надалі, пояснення цьому наступне: сформовано потужні клуби і ліги в економічно стабільних країнах, де зосередились кращі спортсмени і куди селекціонери пропонують кращих перспективних гравців; закінчився період хаотичної міграції, викликаний політичним розпадом Югославії, Радянського Союзу та інших комуністичних європейських режимів. Оскільки коефіцієнт конкордації $W=0,664$ значущий на рівні $p<0,001$, можемо зробити висновок, що експертиза відбулася, і думки експертів узгоджені.

Майбутній шлях розвитку спортивних ігор фахівці бачать по-різному: 60 % вважає, що важливо створити умови для міграції обдарованих юних спортсменів за кордон і подальшого супроводу з метою набуття спортивного досвіду і повернення в національні збірні команди різного рівня, 30 % бачать можливість утримання талановитого перспективного резерву в країні, його розвиток та вдосконалення індивідуальної майстерності в українських чемпіонатах, а 10 % заперечують штучне втручання у процеси міграції. Оскільки коефіцієнт конкордації $W=0,340$ значущий на рівні $p<0,05$, можемо зробити висновок, що експертиза відбулася і думки експертів узгоджені.

Дев'яте питання про ставлення щодо тренера-легіонера на посаду національної збірної команди України в спортивних іграх показало 50-ти відсотковий розподіл, подібний поглядам суспільства щодо керівництва на державному рівні. Фахові респонденти сказали «ні» закордонному тренеру, пам'ятаючи гучні прізвиська видатних тренерів (І. Турчин, В. Лобановський, Є. Кочергіна, Л. Ратнер, В. Рижов), які своєю наполегливою працею і успіхами вихованців довели спроможність українців демонструвати високі результати. Науковці, які висловили довіру тренеру-легіонеру, звісно, покладають власні сподівання не на пересічного тренера з закордонним паспортом, а фахівця високого світового рівня, який застосує знання, вміння і навички для створення боєздатного колективу в короткий термін, продемонструє сучасні творчі підходи до роботи, привнесе новітні технології в навчально-тренувальний процес і ведення змагальної діяльності. Оскільки коефіцієнт конкордації $W=0,304$ значущий на рівні $p<0,05$, можемо зробити висновок, що експертиза відбулася і думки експертів узгоджені.

Детальне вивчення сучасних тенденцій розвитку спортивних ігор у світі спонукає до розгляду питань, що формують організаційні процеси в роботі з національними збірними. Так, наступним було визначення статусу тренера, або конкретизація його обов'язків протягом сезону. Більшість респондентів визначились на користь відповіді, що вимагає від тренера зосередження на теоретично-методичній роботі та змагальній діяльності гравців-кандидатів до лав національної збірної, тісної співпраці щодо їх підготовки з тренерами українських клубних команд, контролю статистики українських легіонерів за кордоном і, за необхідності, вчасних рекомендацій. Це надає можливість стеження за виступами збірних-конкурентів у боротьбі на міжнародній арені та творчого самовдосконалення, що є фізично неможливим при практичній роботі з конкретною клубною командою. Оскільки коефіцієнт конкордації $W=0,500$ значущий на рівні $p<0,01$, можемо зробити висновок, що експертиза відбулася і думки експертів узгоджені.

Наступне питання про необхідність покращення методичного забезпечення підготовки і підвищення кваліфікації тренерських кадрів дало змогу експертам висловитись щодо важливості проведення системної роботи з підвищення кваліфікації та подальшого ліцензування на всіх рівнях роботи. Тренер зобов'язаний методично розвиватись, прогресувати відповідно до сучасних тенденцій розвитку спорту, що можливо виключно при навчанні та контролі. Оскільки коефіцієнт конкордації $W=0,276$ значущий на рівні $p<0,05$, можемо зробити висновок, що експертиза відбулася і думки експертів узгоджені.

Три наступних питання до фахівців стосувались алгоритму відбору гравців до національних збірних, формування складу команд та технології підготовки, що часто призводить до серйозних непорозумінь на рівні федерацій і управління клубних команд. Керівництво професійних команд завжди вважає доцільним більшість представництва власного клубу у збірних країни і часто апелює до менеджерів департаменту національних збірних команд з цього приводу через гнучкість і непрозорість важелів відбору. Важливо, щоб особливості відбору не змінювались під конкретних очільників національних збірних команд, а мали виважений і сталий характер. Доцільно шляхом обговорення обрати власний алгоритм вирішення цього питання, адже саме свідомий підхід до побудови толерантних стосунків керівництва федерацій з керівництвами

професійних клубів призведе до подальшої плідної співпраці. Оскільки коефіцієнт конкордації $W=0,304$ значущий на рівні $p<0,05$, можемо зробити висновок, що експертиза відбулася, і думки експертів узгоджені.

Формування складу збірних команд потребує сучасних підходів з урахуванням впливу глобальних чинників. Зрозуміло, що пріоритетною має бути оцінка відповідності кандидата збірної команди до поставлених перед ним вимог (модельних характеристик змагальної діяльності, фізичної та психологічної підготовленості гравця на конкретному передзмагальному етапі підготовки). Оскільки коефіцієнт конкордації $W=0,436$ значущий на рівні $p<0,01$, можемо зробити висновок, що експертиза відбулася, і думки експертів узгоджені.

Більшість респондентів обрала диференціацію складу гравців-кандидатів у національні збірні країни (основний склад, регулярна заміна, розширений склад, перспективний резерв) через розуміння сучасних тенденцій розвитку спортивних ігор. Вже неможливо протистояти міграції спортсменів, тому доцільно знайти інший вихід. Планування тренувальної роботи на зборах з урахуванням чинників глобалізації вже застосовують іноземні спеціалісти і це знаходить позитивне відображення. Оскільки коефіцієнт конкордації $W=0,756$ значущий на рівні $p<0,001$, можемо зробити висновок, що експертиза відбулася, і думки експертів узгоджені.

Наступне питання стосовно показників оцінок експертів про засоби повернення уваги сучасного українського вболівальника наймовірно важливе для подальшого розвитку спортивних ігор в країні. Попри особисті амбіції, бажання реалізації власного потенціалу і фінансові здобутки слід пам'ятати, що спортсмени виступають для людей, створюючи видовище і мають отримувати підтримку вболівальників. Порожні трибуни негативно впливають на спортивну боротьбу на майданчиках і в цьому плані спортивні ігри потребують фахового втручання спеціалістів ЗМІ та піар-менеджерів. Оскільки коефіцієнт конкордації $W=0,612$ значущий на рівні $p<0,001$, можемо зробити висновок, що експертиза відбулася, і думки експертів узгоджені. І хоча всі представлені відповіді повинні знайти відображення в реальному житті, експертна думка, переважним чином, зупинилась на необхідності закладення потужної основи майбутніх дій, а саме системної мотивації населення до занять спортивними іграми як до засобу здорового способу життя, формування моди на заняття спортивними іграми через неповторність колективного виховного процесу та гармонійного розвитку організму. Такий підхід призведе до масового зацікавлення спортивними іграми, надасть можливість повноцінного відбору і природної конкуренції, що в свою чергу підвищить загальний рівень майстерності гравців і приверне увагу широкого загалу до цікавих спортивних баталій.

Висновок Аналіз результатів експертної оцінки впливових фахівців галузі фізичного виховання і спорту показав, що науковці в своїх підходах до вирішення проблем розвитку спортивних ігор стоять на таких позиціях: поділяють думку стосовно важливості розвитку спортивних ігор як невід'ємної частини українського спорту, ухвалюють підтримку з боку держави дитячо-юнацького спорту як фундаментальної основи майбутніх досягнень; виділяють значущість демократичного і прозорого відбору кандидатів до національних збірних команд та призначення головних тренерів; обґрунтовано підкреслюють важливість збереження традицій з фаховим поєднанням інноваційних технологій підготовчого процесу; підтримують міграційні процеси спортсменів як можливість ефективної інтеграції українських національних збірних на міжнародний рівень шляхом залучення закордонного досвіду; виокремлюють необхідність підвищення кваліфікації тренерських кадрів і висловлюють готовність сприяти у науково-методичному забезпеченні.

Перспективи подальших розвідок у даному напрямі ґрунтуються на необхідності вивчення сучасних технологій процесу підготовки висококваліфікованих спортсменів провідних національних збірних команд світу зі спортивних ігор з метою визначення оптимальних можливостей їх розвитку в Україні під впливом дії чинників глобалізації спорту вищих досягнень.

Література

- 1.Борисова О. В. Розвиток спортивних ігор в умовах глобалізації спорту. [методичні рекомендації] / О. В. Борисова, Р.О. Сушко. – Київ.: Вид. «Науковий світ». – 2016. – 35 с.
- 2.Дорошенко Э. Подготовка высококвалифицированных баскетболистов на этапе максимальной реализации индивидуальных возможностей / Э. Дорошенко, Р. Сушко, Р. Крейвите // Наука в олимпийском спорте. – 2015. – № 4. – С. 33–38.
- 3.Мітова О. О. Проблеми контролю в сучасних командних спортивних іграх / О. О. Мітова // Спортивний вісник Придніпров'я. Науково-практичний журнал. – Дніпро. – №3. – 2015. – С. 89–96.
- 4.Платонов В. Организационно-управленческие модели совершенствования системы подготовки спортсменов высокой квалификации в условиях политизации и коммерциализации олимпийского спорта / В. Платонов, Т. Есентаев // Наука в олимпийском спорте. – 2015. – № 1. – С. 19–26.
- 5.Сушко Р. О. Сучасні підходи до вдосконалення підготовленості висококваліфікованих баскетболістів: огляд проблеми і шляхи вирішення / Р. Сушко // Науковий часопис «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури /фізична культура і спорт/» – К: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2016. – № 02 (69)16. – С. 76–80.
- 6.Luo L. Globalization and the rise of the chinese basketball market / Lin Luo, Yongguan Dai, Fuhua Huang // The International Journal of the History of Sport. – 2015. – Volume 32, Issue 10, P. 1321–1335.
- 7.Ozolin N. G. The table book of coach: the science of winning / N. G. Ozolin. – Moscow: Astrel. – AST, 2006. – 864 p.
- 8.Ritzer G. The globalization of nothing / G. Ritzer. – Pine Forge Press, 2004. – P. 43–57.
- 9.Sushko R. Professionalization issues of concern as a factor of sports games globalization (basing on basketball) / R. Sushko, E. Doroshenko // Proceedings of the VII International Academic Congress "Fundamental and Applied Studies in EU and CIS Countries" (United Kingdom, Cambridge, England): «Cambridge University Press», 2017. – P. 128–132.
10. Олімпійські ігри. Офіційний сайт. Код доступу: [https:// www.olympic.org/](https://www.olympic.org/)